

Extra AO Landbouw- en Visserijraad inzake Russische boycot, 28 augustus 2014

Meer informatie: Nico van Ruiten 0622284714

De Russische boycot zorgt voor schade en problemen in veel sectoren: fruit, (glas)groente, zuivel, vlees, uien, consumptieaardappelen. De maatregelen die nu genomen worden betreffen vooral de Groente en Fruitsector vanwege de acute nood die daar optreedt. Voor andere sectoren kunnen Europese en nationale maatregelen op enige termijn ook niet uitblijven. De maatregelen aangekondigd door de Europese Commissie op 28 augustus voor de zuivelsector zijn daarin een goed begin. LTO Nederland zou de staatssecretaris willen vragen wat de inzet van Nederland zal zijn op het terrein van de andere sectoren.

Het is een goede zaak dat staatssecretaris Dijkema op 26 augustus de GMO heeft opengesteld voor telersverenigingen zodat er gebruik gemaakt kan worden van de reguliere interventieregeling. Echter, ondernemers hebben ook snel duidelijkheid nodig over de voorwaarden en tarieven van de regeling zodat zij keuzes kunnen maken over het al dan niet uit de markt nemen van producten of het niet oogsten. In bijvoorbeeld het hardfruit; appels en peren, wordt op dit moment al volop geoogst. Wij verzoeken de staatssecretaris om nog zo snel mogelijk de tarieven bekend te maken voor deze nationale GMO-verordening.

Het instellen van de interventiemogelijkheid door de staatssecretaris is een begin, want nog niet alle telers kunnen hieraan meedoen. De ondernemers die geen lid zijn van een voor GMO erkende telersvereniging hebben nu nog niks. Bovendien hangt het ervan af of telersverenigingen nog ruimte hebben binnen hun GMO budgetten. Het ziet ernaar dat verschillende telersverenigingen nog maar weinig ruimte hebben binnen hun GMO budgetten en dus nauwelijks ruimte kunnen bieden voor hun ondernemers. LTO Nederland hoopt dat de Europese regeling waarover op 2 of 3 september een besluit wordt genomen ervoor zorgt dat zowel leden als niet leden van een telersvereniging worden een vergoeding kunnen krijgen voor marktinterventie.

Het RVO-loket is op 22 augustus open gegaan voor het melden van interventie door ondernemers. Echter, de exacte voorwaarden en vergoedingen zijn nog niet bekend. Het is dus voor telers onmogelijk om een besluit te nemen over het al dan niet gebruik maken van de regeling. Hoe gaat de staatssecretaris hiermee om en wat adviseert zij getroffen ondernemers?

Werking interventie

Ondernemers die lid zijn van een telersvereniging hebben nu twee opties indien ze willen meedoen aan interventie, mits hun telersvereniging deze regeling openstelt: a) het uit de markt nemen van een reeds geoogst product of b) het niet of groen oogsten van producten. Telers krijgen hier een vergoeding voor. Ter illustratie twee voorbeelden van hoe het systeem van interventie kan werken (aan de hand van de omschreven interventieprijzen binnen de GMO verordening (543/11)):

1. Een tomatenteler krijgt voor het uit de markt nemen van zijn tomaten een interventieprijs van 7,25 ct. per kg. Omdat hij in de GMO zit (aangesloten bij telersvereniging) betaalt hij 50% van dat bedrag zelf. Hij krijgt dus in feite maar 3,6ct aangeboden.
2. Een appelteler krijgt onder deze voorstellen naar verwachting 13,22 ct. per kg. Maar ook hij is aangesloten bij een telersvereniging, dus betaalt 50% van dat bedrag zelf. Hij krijgt dan dus maar 6,5ct in praktijk.

Het gevolg hiervan is dat deze interventie maatregelen niet veel soelaas zullen bieden omdat de prijzen lang niet marktconform zijn en de vergoeding maar 10-15% van de kostprijs dekt. Belangrijk

om hierbij te beseffen is dus dat de huidige regeling geen schade compensatie is voor de getroffen ondernemers maar enkel een marktinterventie is.

Eenzijds is LTO Nederland tevreden met het instellen van de maatregel van interventie, want op deze manier wordt een bodem in de markt gelegd. Maar, anderzijds moet geconcludeerd worden dat de niveaus van vergoeding waarover gesproken wordt zo laag zijn dat het effect van interventie daarmee minimaal zal zijn. Niet veel telers zullen opteren voor interventie als ze op de markt een iets hogere prijs kunnen krijgen, weliswaar nog steeds onder de kostprijs.

Daarom moet de Europese regeling die volgende week bekend wordt gemaakt borgen dat de vastgestelde EU bedragen voor interventie volledig worden vergoed, dus zonder eigen bijdrage, en dat deze worden uitgekeerd aan alle ondernemers. Dus aan ondernemers die lid zijn van een telersvereniging en aan ondernemers die hier niet lid van zijn.

Positief is dat ondernemers die producten ter beschikking van voedselbanken een hogere vergoeding krijgen dan hier geschetst. Dat geeft een positieve prikkel aan het nuttig besteden van voedsel.

Afzetbevordering

LTO Nederland ondersteunt de concrete suggesties op het terrein van het verbeteren van afzetmogelijkheden en verhogen van de consumptie van verse groente en fruit zoals door GroentenFruithuis in haar brief aan de Staatssecretaris Dijkzema van 25 augustus jl. zijn genoemd.

Vooruitblik

Het op korte termijn openstellen van nieuwe markten voor Nederlandse producten kan een positieve bijdrage leveren aan het op peil houden van de prijzen. LTO Nederland steunt hierin de inzet die staatssecretaris Dijkzema pleegt.

Ook nationaal wordt nagedacht over het verbeteren van de afzetstructuur voor glasgroenten. De sector werkt aan een plan en bekijkt daarbij ook de mogelijkheden voor vernieuwing van het teeltareaal. De glastuinbouwsector vraagt om steun van de staatssecretaris en de Tweede Kamer op het moment dat het plan wordt gepresenteerd.

LTO Nederland vindt dat de opties voor crisismaatregelen die op Europees niveau worden geboden nog niet voldoende worden benut. Vooral het vormen van een crisiskartel (afspraken maken tussen concurrerende partijen om niet te telen) om volumemaatregelen te kunnen nemen ten tijde van crises wordt nog niet benut terwijl dit wel is opgenomen in het nieuwe GLB. Dit biedt dan voor telers in sommige gewassen de mogelijkheid om via private weg het aanbod aan te passen aan de vraag. Dit kan additioneel op de interventieregeling die door de overheid geregeld en gefinancierd wordt. De Europese Commissie heeft de mogelijkheid deze crisiskartels toe te staan. Echter, daar is dan wel druk van de lidstaten voor nodig. LTO Nederland heeft hier samen met VNO-NCW in haar brief van 20 augustus wel op aangedrongen, echter daar is nog geen reactie van het kabinet op gekomen. LTO Nederland hoopt dat de staatssecretaris dit aan de orde kan stellen in de speciaal ingelaste landbouwrapport op 5 september aanstaande.

Van telers komen signalen dat zij dringend behoefte hebben aan extra krediet ten gevolge van de schade die zij hebben opgelopen. LTO Nederland is positief over een heropenstelling van de garantieregeling Werkkapitaal met aanpassing van enkele beperkende voorwaarden (o.a. kortere periode van verplicht uitstel van aflossingen, een lagere afsluitprovisie dan 4,5% en een langere looptijd van de garantie). LTO Nederland is zeer te spreken over de snelle acties van de overheid op dit terrein, echter LTO Nederland dringt er nu bij de regering op aan om ook daadwerkelijk invulling

te geven aan dit beleid daar dat tot op heden nog niet is gebeurd en ondernemers er dus nog geen gebruik van kunnen maken.

Tot slot zal LTO Nederland u willen verwijzen naar onderstaand LEI rapport over de schade die wordt geleden als gevolg van de Russische boycot. Het rapport maakt een duidelijk onderscheid tussen exportwaarde en gevolgschade.

http://www.wageningenur.nl/upload_mm/c/f/8/70a0995a-859d-468a-9f85-273bc024d76b_Schade%20Russische%20boycot%20LEI%2021082014.pdf